

Finančni petek: Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

17.7.2026 - | gov.si

Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) je edini nosilec in izvajalec sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji. Tokrat osvetljujemo njegovo delovanje.

ZPIZ je bil ustanovljen leta 1992 z zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Sedež ima v Ljubljani, po vsej Sloveniji pa deluje še 9 območnih enot in štiri izpostave. Njegovo osnovno poslanstvo je zagotavljanje socialne varnosti več kot 650.000 upokojencem in drugim upravičencem v Sloveniji.

Slovenski pokojninski sistem temelji na načelu medgeneracijske solidarnosti – aktivna populacija (zavarovanci) plačuje prispevke za trenutno upokojeno populacijo (upokojence). S plačilom prispevkov vplačevalci pridobijo pravice do dajatev, ki se bodo financirale iz prispevkov naslednjih generacij. Razmerje med številom zavarovancev in uživalcev pokojnin iz obveznega zavarovanja je v letu 2025 znašalo 1,53 in se je v primerjavi z letom 2024 zmanjšalo.

Odhodki zavoda so v letu 2025 znašali približno 8,4 milijarde evrov. Ker se prebivalstvo stara in se pokojnine usklajujejo z rastjo plač in življenjskih stroškov, ta številka vsako leto raste. Zaradi demografskih sprememb zbrani prispevki ne zadoščajo za celotno kritje vseh izplačil, Ministrstvo za finance zato iz državnega proračuna redno zagotavlja dodatna sredstva, s katerimi pokrijemo razliko in zagotovimo nemoteno delovanje pokojninskega in invalidskega sistema.

Kot javni zavod ZPIZ opravlja širok nabor nalog, ki presegajo zgolj izplačevanje pokojnin in drugih denarnih prejemkov. Med drugim svetuje zavarovancem, organizira in vodi matično evidenco, zagotavlja kakovosten in uporabnikom prijazen informacijski sistem, opravlja vlogo prekrškovnega organa ter podaja strokovna izvedenska mnenja.

Od 1. februarja 2015 so študentje in dijaki, ki delajo preko pooblaščenih organizacij, vključeni v pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za kar pridobijo pokojninsko dobo. Po podatkih FURS je bilo za leto 2025 v okviru tega dela plačanih prispevkov za 105.463 oseb, ki so v povprečju pridobile 2 meseca in 20 dni pokojninske dobe.

<https://www.gov.si/novice/2026-07-17-financi-petek-zavod-za-pokojninsko-in-invalidsko-zavarovanje>